

STOWARZYSZENIE GEOPARK WIELKOPOLSKI

Nadrzędnym celem Stowarzyszenia jest dążenie do utworzenia geoparku obejmującego wybitne walory przyrodnicze i kulturowe środkowej Wielkopolski. Cel ten jest realizowany poprzez szerokie wspieranie edukacji mieszkańców regionu i Polski, prowadzenie działalności naukowej, inicjowanie działań ochronnych obszarów i obiektów szczególnie cennych przyrodniczo i kulturowo, rozwój nowych form turystyki, sprzyjających tworzeniu rynku geoproductów regionu i rozwoju usług turystycznych oraz promocja przyszłego geoparku w Polsce i za granicą.

Formami realizacji celów są między innymi: organizowanie konferencji, warsztatów, prelekcji, spotkań naukowych oraz edukacji szkolnej, prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej, wymiana informacji, wiedzy i doświadczeń między organizacjami ekologicznymi, współpraca z innymi instytucjami, w szczególności administracją, samorządem, lokalnymi grupami działania, biznesem, placówkami akademickimi i szkołami.

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

ADRES

Stowarzyszenie Geopark Wielkopolski
ul. Bogumiła Krygowskiego 10
61-680 Poznań
wielkopolskaglacjalna.pl

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

e-mail: wielkopolska.glacjalna@gmail.com
tel. +48 602 713 998

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Projekt

***W poszukiwaniu unikalnych elementów krajobrazu
przyrodniczego i kulturowego: aktywizacja lokalnej
społeczności wokół georóżnorodności na obszarze LGD
Trakt Piastów*** realizowany w ramach Programu Fundusze
Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW)
współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu
Społecznego Plus (EFS+)

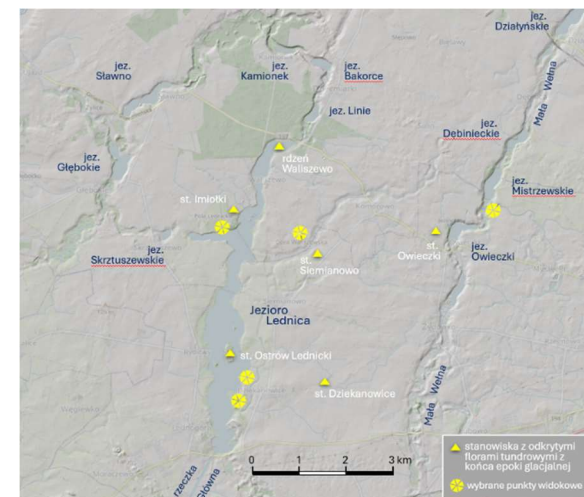
Wartość projektu: 459 885,31 PLN
Kwota dofinansowania: 436 701,31 PLN
w tym ze środków europejskich: 367 908,24 PLN

Opis
geostanowiska

GEOSTANOWISKO 3

RYNNY GLACJALNE

TEMATYKA

Procesy fluwioglacjalne związane z erozyjną działalnością wód roztopowych płynących na styku stopy lądolodu z mineralnym podłożem.

Panujące tam warunki hydrodynamiczne sprzyjały wycinaniu rynien subglacjalnych, które w końcowej fazie deglacjacji konserwowane były bryłami martwego lodu.

CHARAKTERYSTYKA

Dwa ciągi równoległych rynien subglacjalnych o przebiegu południkowym, będących w różnych fazach ewolucji. Rynna pomiędzy Lednogóra i Dziećmiarkami w całości wypełniona wodą, tworzy Jezioro Lednica. Rynna pomiędzy Łubowem a Dębnicą, z pojedynczymi jeziorkami, zatorfiona, miejscami tworząca łąki, znajduje się w ostatnim stadium zaniku.

LOKALIZACJA

Obszar między miejscowościami Lednogóra, Dziećmiarki, Dębnica i Łubowo wykorzystywany jest przez wody Małej Wełny. Forma realizacji geostanowiska – punkty widokowe (zob. mapa na stronie tytułowej geostanowiska).

PROPOZYCJA ZWIEDZANIA

Punkty widokowe:

1. [Skansen](#)
2. [Taras widokowy](#)
3. [Góra Waliszewska](#)
4. [Brama Ryba](#)
5. [Mała Wełna Żydówko](#)
6. [Mała Wełna Owieczki](#)

OPIS I MAPA W INTERECIE

Pkt widokowy 1

Pkt widokowy 2

Pkt widokowy 3

Pkt widokowy 4

Pkt widokowy 5

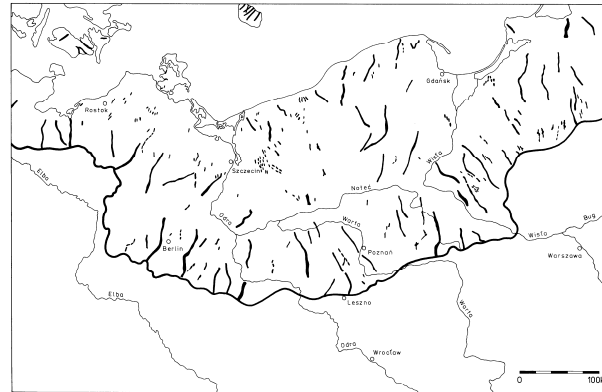

Pkt widokowy 6

RYNNY GLACJALNE

Rynny glacialne (polodowcowe) występują powszechnie na Niżu Polskim, w tym w Wielkopolsce. Formy te związane są z charakterem odpływu wód lodowcowych. Lądolód generował w okresie letnim duże ilości wód roztopowych, które mogły spływać po jego powierzchni, we wnętrzu, a także w samej podstawie, ale zawsze wypływały na zewnątrz (na przedpolu lądolodu). Wynika to z ogólnego prawa hydrologicznego, w myśl którego woda płynie zawsze ze spadkiem. Kanały spływu wód w obrębie lądolodu posiadały niskie szanse na przekształcenie rzeźby terenu.

Zasięg ostatniego zlodowacenia w Polsce 18 tys. lat temu oraz rozmieszczenie rynien glacialnych

Zupełnie odmiennie rzecz się miała z kanałami odpływu wód w podstawie lądolodu. Wody pod dużym ciśnieniem zmierzały do swoich wylotów w strefach krawędziowych lądolodu, rzeźbiąc przy okazji koryta w podłożu. Najlepsze warunki do postawiania wielokilometrowych systemów jaskiń lodowych istniały w okresach postojów lądolodu na linii faz leszczyńskiej i poznańskiej, ponieważ funkcjonowały już główne kolektory odprowadzania wody. Przebieg rynien subglacjalnych jest używany do wyznaczania zasięgu lądolodu oraz kierunku jego przemieszczania. W okresach recesji ilość szczelin zwiększała się i odpływ wód roztopowych rozkładał się na więcej ale mniejszych kanałów.

Jedną z największych rynien polodowcowych Wielkopolski jest rynna Jeziora Lednica. Jej przedłużenie tworzy ciąg mniejszych jezior Linie, Bakorce i Kamionek, zaś od zachodu dochodzi do niej mniejsza rynna z jeziorami Sławsko i Głębokie. W odległości około 3,5 km na wschód, równolegle do rynny lednickiej, przebiega rynna Małej Wełny. Występuje w niej kilka jeziorek: Owieczki, Mistrzewski, Dębinieckie, Działyńskie, dalej na północ Jezioro Biskupickie. Jeziora rynnowe mają urozmaicone dno, z miejscami płytszymi i przegłębieniami, zwanymi głębozcami. Na dnach jezior gromadzą się osady denne w postaci mułków, różnego rodzaju gytii czy kredy jeziornej. W strefie brzegowej tworzą się torfy. Przyrastające przez tysiące lat osady – warstewka po warstewce budują przyrodnicze archiwa, w których gromadzone są mikro- i makroszczątki roślin i zwierząt, żyjące w toni wodnej, jak i dostające się tu z lądu. Warunki wodne chronią w pewnym stopniu szczątki organiczne przed całkowitym rozkładem. Takie kopalne archiwa na dnach jezior są laboratoriami badań historii dawnych ekosystemów i krajobrazów. Pozwalają wnioskować o zachodzących zmianach w jeziorach, jak i na przylegającym lądzie, stanowią źródło informacji o zachodzących zmianach klimatycznych oraz o wpływie działalności człowieka na środowisko przyrodnicze. Na dnie Jeziora Lednica uformowały się osady denne w postaci gytii o miąższości sięgającej ponad 10 metrów, które opowiadają historię ostatnich 11 tysięcy lat!

Fragment wąskiej rynny Małej Wełny w Żydówku (punkt widokowy 1)